ТҮПНҰСҚА

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ
жанындағы медициналық колледжі

СИЛЛАБУС

Пәннің/модульдің атауы: «Фармация тарихы»
Мамандығы: 09160100 – «Фармация»
Біліктілігі: 4S09160101– «Фармацевт»

Курс: 1
Семестр: 1
Қорытынды бақылау: Дифференциалды сынақ
Барлық сағаттардың/кредиттердің жалпы сағат саны – 24/1
Аудиториялық сабақтар: 24

Шымкент, 2023

ТҮПНҰСҚА

«Фармация тарихы» пәні бойынша силлабус құрастырған оқытушылар:

Ботабаева Р.Е.
Кошанова Н.М.

09160100 – «Фармация» мамандығы бойынша оқу жоспарының негізі мен ұсыныстары:

«Фармацевтикалық пәндер» кафедрасы отырысында қаралды және ұсынылды.
Хаттама № 12 «26» 06 2023 ж.
«Фармацевтикалық пәндер» кафедрасының меңгерушісі ______________ Ботабаева Р.Е.

ПЦК отырысында қаралды.
Хаттама № 10 « 06 » 2023 ж.
ПЦК төрайымы ______________ Ботабаева Р.Е.

Әдістемелік кеңестің отырысында қаралды.
Хаттама № 12 « 30 » 06 2023 ж.
Әдістемелік кеңестің төрайымы______________ Мамбеталиева Г.О.

Оқытушылар туралы мәлімет:

№ п/п	Ф.И.О.	Ғылыми дәрежесі	Қызметі	Оқитын курс	Электрондық мекен-жайы
1.	Ботабаева Рауан Еркебаевна	Доктор PhD	Кафедра меңгерушісі	1. Фармация тарихы; 2. Фармациядағы қауіпсіздік пен сапа; 3. Фармациядағы психология негіздері және коммуникативті дағдылар; 4. Фармациядағы Ақпараттық технологиялар; 5. Менеджмент және маркетинг негіздерімен фармацияның экономикасы мен қалыптасуы; 6. Фармацевтикалық және медициналық тауартану.	rauana.ex@mail.ru
2.	Кабылбекова Тамара-Ханум Жайлауовна	-	Оқытушы		-
3	Иманкулова Салтанат Муталиевна	-	Оқытушы		imankulova.bekzat @mail.ru
4	Кошанова Нургайша Махкамовна	-	Оқытушы		nurgaiwa90@mail.ru
5	Кыдыралиева А.Д	Доктор PhD	Оқытушы	1. Химия; 2. Бейорганикалық химия; 3. Органикалық химия; 4. Аналитикалық химия.	aziza_kydyralieva @mail.ru
6	Кошкинбаева Қымбат Маратқызы	-	Магистр, оқытушы		qymbat1996@mail.ru
7	Тауасарова Думан Ертугановна	-	Магистр, оқытушы		duman.nbb@gmail.com
8	Пернебай Анар Адилбайқызы	-	Оқытушы		anarka9917@mail.ru
9	Катчанова Айгерім Болатқызы	-	Оқытушы		Aikosha-02@mail.ru
10	Бектемір Динара Болатқызы	-	Оқытушы		dinara.bektemir00 @mail.ru
11	Фазылова Дина Қайратқызы	-	Оқытушы	1. Фармакология, фармакотерапия;	dina.fazylova@bk.ru

12	Турсубекова Багила Изтелеуовна	-	Оқытушы	2. Фармакология; 3. Фармакология, фармакотерапия және медициналық калькуляция.	bagila2602@mail.ru
13	Қуандық Әнуар Талапұлы	-	Оқытушы		anuar.kuandyk@bk.ru
14	Ахметова Аружан Талғарқызы	-	Оқытушы		Aruzhan9810@mail.ru
15	Тойшиева Ботагоз Тойшиевна	-	Магистр, оқытушы	1. Дәрілік түрлер технологиясы.	toishiyeva@mail.ru
16	Тобагабылова Гульзира Нурмантаевна	-	Оқытушы		g_tobagabylova@mail.ru
17	Өмірәлі Мұрат Әдіханұлы	Фарм.ғ. кандидаты	Оқытушы	1. Ботаника; 2. Фармакогнозия; 3. Фитокосметология.	Murat.Omiraliev@mail.ru
18	Кадишаева Жузимкуль Ақбалаевна	-	Магистр, оқытушы		Zhuzimk@mail.ru
19	Тұрдыбаева Айжамал Нуртаевна	-	Оқытушы	1. Фармацевтикалық химия.	turdybaeva94@mail.ru

3.1. Кіріспе

Фармация тарихы медициналық қызметтің дамуын оқытатын ғылым. Медициналық білім қоғамды – экономикалық фармацияның өзгеруімен жалпы тарихтағы халықтар мәдениетімен де тығыз байланысты.

Фармация тарихы көрсеткендей ғылыми медицина халықтың эмпиризм білімі негізінде тексеріліп, қамтылып қалыптасқан, ал медициналық ғылым қоғамының саяси және экономикалық дамуымен тығыз байланыста, ғылыми материалистік көзқарастың, ғылыми емес идеалистік көзқарас күресінің алдында дамыды. Фармация тарихы халықтардың даму тарихымен тығыз байланыста оқытылуы керек

3.2. Пәннің саясаты:

№	Студенттерге қойылатын талап	Орындамаған жағдайда айыптау шаралары
1.	Себепсіз сабақ қалдыру рұқсат етілмейді.	Аудиториялық сабақты себепсіз қалдырған жағдайда бж қойылады.
2	Себеп бойынша қалдырылған сабақтарды өз уақытысында өтеу.	Себепті қалдырылған сабақтар тек деканат рұқсатымен (өтеу қағазы) өтеледі.
3	Дәріс және тәжірибелік сабақтарға уақытылы келу.	Студент 5 минуттан артық кешіксе сабаққа жіберілмейді.Оқу журналына және дәріс журналына бж қойылады.
4	Студенттің сыртқы келбеті талапқа сай болуы (халат, колпак,	Студенттің сыртқы көрінісі талапқа сай болмаған жағдайда сабаққа немесе дәріске жіберілмейді және

	ауыстыратын аяқ киім және т.б.).	тәжірибелік журналда немесе дәріс журналында бж қойылады.
5	Студент оқытушыларға, курстастарына сыйластық пен қарауы қажет.	Студент құрметсіздік танытқан жағдайда, бұндай мінез-құлқы кафедра жиналысында талқыланады, деканатқа және ата-анасына жеткізіледі.
6	Кафедраның мүліктеріне студенттердің қамқорлық жасауы.	Мүліктерді бұзған жағдайда, студент өз күшімен қалпына келтіреді.

3.3.Пәннің мақсаты:

Студенттерде медицина және фармация тарихы зерттеу, іздену әдістеріне үйретеді. Қоғамның даму үрдістерінің,өндірістік күштердің,саяси ағымдардың медицина мен фармацияны дамытуда қандай әсерін тигізді, нендей жаңалықтар ашылды, дәрітану саласының дамуын фармацевтикалық практикада қолдану туралы студенттердің қазіргі заманға сай білімдерін қалыптастыру.

3.4. Оқыту міндеттері:

−Фармацияның дамуындағы құбылыстардың заңдылықтарын көрсету,
−фармация тарихында медицина салаларының бір-бірімен жалғастығын айқындау,
−дәрітану ілімінің дамуын жалпы қоғам дамуымен байланысты екенін көрсету,
−қоғамның даму үрдістері, өндірістік күштердің пайда болуы,
−саяси ағымдардың фармация ғылымының дамуында ықпал етуін үйрету.

3.5. Пәнді оқытудың соңғы нәтижесі:

- ОН 1 – Болашақ мамандығының мәні мен әлеуметтік маңыздылығын түсінеді, оған тұрақты қызығушылық танытады;
- ОН 2 – Өз құзыреті шегінде фармацевтикалық қызмет саласындағы күрделіліктің базалық санатының практикалық міндеттерін дербес шешеді, жұмыс жағдайын және оның болжамды өзгерістерін талдайды, ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалау мен түзетуді жүргізеді.
- ОН 3 – Кәсіби қызметте ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданады, кәсіби міндеттерді тиімді орындау үшін қажетті ақпаратты іздеуді және пайдалануды жүзеге асырады, кәсіби қызметте технологиялардың жиі өзгеруі жағдайында бағдарланады. Фармацевтикалық қызмет саласындағы білімді біледі және қолданады. Мақсаттар қояды, бағыныштылардың қызметін ынталандырады, олардың жұмысын ұйымдастырады.
- ОН 4 – Кәсіби және жеке даму міндеттерін дербес анықтайды, өзін-өзі тәрбиелеумен айналысады, саналы түрде біліктілігін арттыруды жоспарлайды.
- ОН 5 – фармацияның жалпы мәдениетпен байланысын, дүниетанудың негізгі теориясы мен ғылымдағы жаңалықтардың, философия мен мәдениеттің фармацияның дамуына әсерін , көне замандардан бастап осы күнге дейінгі фармацевтикалық білімдердің қалыптасуындағы жалпы бүкіләлемдік тарихи процесстердің заңдылықтарын біледі;фармацевтикалық ғылымдар саласында алынған тарихи материалдарды жүйелейді және тәжірибелік қызметке бейімдейді, фармацевтикалық ғылым мен тәжірибенің даму фактілері мен құбылыстарын түсіндіріп бере алады. Тарихи зерттеулер әдістерін қолданып,алынған білімдер мен дағдыларын қолданып,кәсіби фармацевтикалық қызметте логикалық жолдары мен тұжырымдамаларын жасайды.

3.6. Реквизитке дейінгі: Қазақстанның қазіргі заман тарихы

3.7.Реквизиттен кейінгі: Фармациядағы психология негіздері және коммуникативтік дағдылар, Фармациядағы қауіпсіздік пен сапа

3.8. Пәннің қысқаша мазмұны

«Фармация» терминінің шығуы немесе пайда болуы өте теренде жатыр. Фармация тарихы – бұл адамзат тарихындағы алғашқы қауымдық құрылыстан бастап біздің заманымызға дейінгі уақыт аралығындағы фармацевтикалық іс әрекет пен дәрілер туралы ілімнің даму тарихы туралы ғылым.

«Фармация тарихы» пәні 24 сағатқа есептелген және көне ежелгі заманнан бүгінгі заманға дейін жеткен фармацевтикалық білімнің бүкіләлемдік-тарихи даму сатыларының ортақ заңдылықтарын, әрбір даму кезеңіндегі фармация саласын жетістіктерін, фармация саласының жалпы мәдениетпен байланысын, әрбір эпохалық кезеңдерді, жалпы жаратылыстану, философия, мәдениеттану ғылымдарының жетістіктері мен үдерістерінің фармация саласының білімінің дамуына ықпалын, білім даму сатыларында фармацевтикалық химия, фармакогнозия дәрілік нысандарды дайындау технологиясын, фармацияны ұйымдастыру және экономикасы білім бағыттарының пайда болуын сипаттайды.

3.9. Тақырыптық жоспар:
3.9.1.Аудиториялық сабақтардың тақырыптары:

№	Тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Фармация тарихы. Дәрітанудың пайда болуы. Халық медицинасы.	Фармацияның дамуындағы құбылыстардың заңдылықтары. Фармация тарихында дәрігерлік салалардың бір–бірімен жалғастығы. Халық медицинасы, дәстүрлі медицина, ғылыми медицина.	2
2-3	Фармацияның Ежелгі Шығыс елдерінде дамуы.	Ежелгі Шығыс мемлекеттерінің мәдениеті және экономикасы. Ежелгі Мысыр, Қытай, Үндістан елдерінде фармацияның дамуы. Ежелгі Шығыс елдерінде алғашқы дәрі–дәрмектердің пайда болуы.	4
4	Көне дүниедегі фармация.	Ежелгі Греция және Рим мемлекеттерінің медицинасы мен фармациясының дамуы. Ежелгі Грециядағы медицинаның өкілдері – Асклепий, Гигиея, Парацельс.	2
5-6	Орта ғасырдағы Фармация	Медицина мен Фармацияның дамуына діни бағыттардың әсері. Астрология мен алхимияның дәрі танудың дамуына әсеретуі. «Териак» түсінігі. Алғашқы орта ғасырлық медициналық университеттердің пайда болу тарихы. Карабанидтер. Шығыстың атақты ғалымы мен емшісі Ар-Разижәне Ибн-Сина. Ятрохимия. Ятрохимия-ғылымда жаңа бағыттың өкілдері мен құрушылары.	4
7	XVIII-XIXғ. Ғасырлардағы фармация	Қазақстанда Ұлы октябрь жеңісінен кейініндетке қарсы күресуіс-шаралары, аштық, аурушаңдықтың және өлімнің төмендеуі «Қызылкизүй» оныңауыл халқына дәрігерлік жәрдем көрсетудегі рөлі. Қазақстанда соғыстан кейінгі медициналық көмектің мамандандырылған негізі. Қазақстан Республикасында дәріханалар жүйесінің негізгі даму этапы. Шымкенттегі сантонин зауытының негізгі	2

		тарихы.	
8	Фармацияның Ресейдегі және I Петрдің реформалары кезеңіндегі дамуы.	IX-XIIғ. Киев Русінің кезіндегі медицина. 16-17 ғ. Мәскеу мемлекетіндегі медицина және фармация. Дәрігер-кәсіпші – Ресейдегі медициналық білімді қорғаушы. Ресейдегі алғашқы мемлекеттік дәріхана. Дәріханалық бұйрық, дәріханалық бұйрықтың ережелері. Медициналық және фармацевтикалық жұмыс аймағында Петр I реформасы. Ресейдегі алғашқы дәріханалық жарғы. Ресейдегі алғашқы фармакопея. Ресейдегі медицина және фармацияның дамуына үлес қосқанғалымдар (М.В.Ломоносов, И.И.Лепехин, Н.М.Максимович – Амбодик, В.М.Северин, Т.Е.Ловицжәне т.б.). қордағы дәріханалардың құрылыуы. Дәріханалық үйренушінің міндеті және қызметі. Отандық фармацияның дамуы (А.П.Неяюбин, А.А.Иовскийжәне т.б.). Ресей денсаулық сақтау ұйымының алғашқы ұйымдастырушысы және жетекшісі.	2
9-10	XIX-XX ғ.ғ. Ресейдегі және Қазақстандығы дәріханалық іс	Капиталисттік құрылым әдісі, медицина мен фармацияның дамуы. Капитализмнің дәуірінде биологияның дамуы. Ч. Дарвин. Ағзаның жасушалық құрылым теориясының ашылуы. Микробиологияның дамуы. Химия ғылымының дамуы, фармацияға әсері М.В. Ломоносов. Оспаға қарсы егуді енгізу. К.В. Шееле, К.Ф. Мор, Ф.В. Сертюрнер еңбектері.	4
11-12	Отандық фармацияның нарықтық экономика жағдайында дамуы	ҚР денсаулық сақтау басшысының рөлі. Қазақстанда фармацевтикалық нарықтаң негізгі қалыптасу этапы. Халықты дәрілік заттармен қамту ұйымының негізгі қағидасы. ҚР халықты дәрілік заттармен қамтудың жүйесі. Халықты дәрілік заттармен қамтуды басқару, тапсырмасы және функциясы. ҚР фармацевтикалық қамту нормативті-заңды жүйесі.	4
	Барлығы:		**24**

3.10. Әдебиет
Негізгі әдебиеттер:

1. Арыстанов Ж.М. История фармации. Учебное пособие. "Sky Systems"2021
2. Фармациядағы ашылған жаңалықтар хроникасы [Мәтін] : оқу құралы / М. М. Сапақбай ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі. - Шымкент : Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы, 2018. - 207 бет.
3. Арыстанов, Ж. М. История фармации: учебное пособие / Ж. М. Арыстанов. - Алматы :Эверо, 2016. - 184 с
4. Сапақбай, М. М. Фармация тарихы: оқу құралы / М. М. Сапақбай ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; ОҚМФА. - Шымкент : Жасұлан, 2014. - 172 бет.

5.Сайфулина, Н. Ф. Фармация тарихы: оқулық = История фармации : учебник / Н. Ф. Сайфулина. - ; Утв. и рек. к изд. Ученым советом КГМА. - Алматы :Эверо, 2014. - 260

Қосымша әдебиеттер:

1. Болдыш, С. К. Летопись истории фармации Казахстана: монография / С. К. Болдыш. - ; Утв. Учен. Советом КГМУ. - Алматы :Эверо, 2014. - 168 с.
2. Шертаева, К. Д. Кәсіпкерлік қызмет негіздері [Мәтін] : оқулық / К. Д. Шертаева, О. В. Блинова , Ж. К. Шимирова. - Шымкент : ОҚМА, 2019. - 151 бет

Электронды басылымдар:

1."Фармация тарихы" пәні бойынша дәріс кешені. Мамандық: 5В110300-"Фармация" [Электронный ресурс] = Тезисы лекций по дисциплине "История фармации". Специальность : 5В110300-"Фармация" : лекциялар тезисі / ҚРДСМ ОҚМФА ШЖҚ РМК; Фармация ісін ұйымдастыру жіне басқару каф. - Электрон. текстовые дан. (216 Мб). - Шымкент : Б. ж., 2013.

2. Арыстанов Ж.М.История фармации: Учебное пособие / Ж.М. Арыстанов -Алматы: издательство «Эверо», 2020. – 184 с.https://www.elib.kz/ru/search/read_book/174/

3. Сайфулина Н.Ф., Султанов А.К.Фармация тарихы: Оқулық. – Алматы: Эверо, 2020. https://elib.kz/ru/search/read_book/381/

4. Болдыш С.К.«Летопись фармации Казахстана» Монография -Алматы,
Издательство «Эверо» 2020, - 168 стр. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/236/

3.11. Оқыту және оқыту әдістері

3.11.1	Аудиториялық	Шолу, әдебиеттермен және электрондық қор мәліметтерімен жұмыс істеу, және тест тапсырмаларын құрастыру , Рефераттар, Презентациялар дайындау .
3.11.2	Аралық бақылау	Тестілеу / коллоквиум

3.12. Білімді бағалау критерийлері мен ережелері:

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Сандық эквивалент	Балдар (%мазмұны)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
F	0	0-49	Қанағаттанарлықсыз
Бағалау критерийлері	***Өте жақсы «***А»: Студент облыста толық жауап береді ***Жақсы «***В+» - «С+»: Студент саладағы білімін көрсетеді ***Қанағаттанарлық*** «С» - «D»: студент саласында білімі бар ***Қанағаттанарлықсыз*** «F»: студенттің осы салада кейбір түсініктері бар		

Пәннің қорытынды бағасы келесі форматта ресми тізімге енгізілген бақылау түріне байланысты автоматты түрде есептеледі:
• * **Қорытынды баға** = (АВ (Аудитория, семинарлар) АВ модельдеу АВ (уақытша бақылау) SI) = 60% АР (төзімділік рейтингі) x 60%
* Емтихан (жеке): қорытынды тест
* Оларды іске асыру жөніндегі Нұсқаулық:
* Сабақ барысында ұсынылған таратылатын материалдарды оқып, қайталаңыз
(дәрістер, семинарлар)

Бағалау критерийлері:
* Қорытынды баға сынақ түорінде болады.
Сынақ билет түрін де қабылданады. Әр билет 3 сұрақтан тұрады. бұл курстың білімі мен түсінігін тексеруге арналған.
* Сұрақтарға жауап берген оқушы сынақталды деп есептеледі.

Тапсыру мерзімі
* Тапсырманың болжамды мерзімі: курсты аяқтағаннан кейін екі апта. Кідіріс жағдайында төмендету коэффициенті қолданылады: мысалы, 0,75 - 0,9.

Қосымша 1

3.12.1. Пәнді оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

№ ОН	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН 1	Болашақ мамандығының мәні мен әлеуметтік маңыздылығын түсінеді, оған тұрақты қызығушылық танытады.	1.Фармацевтикалық нарықты, тауарды және оның өмірлік циклін, бағасын, функциялары мен басқару әдістерін білмейді.	1. Фармацевтикалық нарық, функциялар және басқару әдістері туралы түсінікке ие. 2. Кадр саясатын сипаттайды. 3. Басқару шешімдерін қабылдау және өкілеттіктерді беру процесін білдіреді.	1. Фармацевтикалық ұйымдар экономикасының ерекшеліктері мен фармацевтикалық нарықтағы тұтынушылық мінез-құлық, фармацевтикалық ұйымдар мен кәсіпорындардағы ұйымдастыру элементтері мен басқару процестері туралы білімдерін көрсетеді. Шаруашылық құралдары мен тауар қорларының классификациясы мен номенклатурасына бағдар береді. Фармацевтикалық нарықты, өнім мен оның өмірлік циклін, бағаны, функцияларын және басқару әдістерін	1. Фармацевтикалық ұйымдар экономикасының ерекшеліктері мен фармацевтикалық нарықтағы тұтынушылық мінез-құлық, фармацевтикалық ұйымдар мен кәсіпорындардағы ұйымдастыру элементтері мен басқару процестері туралы білімдерін көрсетеді. Шаруашылық құралдары мен тауар қорларының классификациясы мен номенклатурасына бағдар береді. Фармацевтикалық нарықты, өнім мен оның өмірлік циклін, бағаны, функцияларын және басқару әдістерін білу. 2. Кадр саясатын,

				білу. 2. Кадрлық саясатты сипаттайды. 3. Басқару шешімдерін қабылдау және өкілеттіктерді беру процесін білдіреді. 4. Фармацевтикалық ұйымдардағы сапа менеджменті жүйесінің принциптерін, нарықты дамытудың және маркетингті жоспарлаудың негізгі тұжырымдамаларын тұжырымдайды.	ұйымға қойылатын негізгі талаптарды және жұмыс күшін басқару стильдерін сипаттайды. 3. Басқару шешімдерін қабылдау және өкілеттіктерді беру процесін білдіреді. 4. Фармацевтикалық ұйымдардағы сапа менеджменті жүйесінің принциптерін, нарықты дамытудың және маркетингті жоспарлаудың негізгі тұжырымдамаларын тұжырымдайды. 5. Өнімнің өмірлік циклінің түрлері мен кезеңдерін, фармацевтикалық өнімдердің ассортиментін талдау әдістерін, баға және бәсекеге қабілеттілік факторларын салыстырады. 6. Маркетингтік зерттеулерді еркін бағдарлайды.

ОН 2	Өз құзыреті шегінде фармацевтикалық қызмет саласындағы күрделіліктің негізгі санатындағы практикалық тапсырмаларды өз бетінше шешеді, жұмыс жағдайын және оның болжамды өзгерістерін талдайды, ағымдағы және қорытынды бақылауды, бағалауды және түзетуді жүзеге асырады.	1. Нарықтың көлемін анықтамайды. 2. Бағаны, ассортиментті және коммуникациялық саясатты, сатуды ынталандыру әдістерін сипаттауға қабілетті емес. 3. Кадрлық саясаттың стратегиялық, тактикалық және жедел міндеттерін, мотивациялық процестің үлгісін санамады.	1. Нарық көлемін анықтайды. 2. Бағаны, ассортимент пен коммуникациялық саясатты, сатуды ынталандыру әдістерін сипаттайды. 3. Кадр саясатының стратегиялық, тактикалық және оперативтік міндеттерін санайды.	1. Негізгі экономикалық көрсеткіштерді болжау үшін экономикалық талдау әдістерін таңдайды. 2. Нарық көлемін анықтайды. 3. Баға, ассортимент және коммуникация саясатын, өткізуді ынталандыру әдістерін әзірлейді. 4. Кадрлық саясаттың стратегиялық, тактикалық және жедел міндеттерін, мотивациялық процестің моделін түсіндіреді.	1. Негізгі экономикалық көрсеткіштерді болжау үшін экономикалық талдау әдістерін таңдайды. Дәріхана қызметінің негізгі көрсеткіштерін жоспарлау кезеңдерін құрастырады, дәріхана қызметінің жеке көрсеткіштерін жоспарлайды және талдайды. 2. Нарық сыйымдылығын, нарық әлеуетін анықтайды. 3. Баға, ассортимент және коммуникация саясатын, өткізуді ынталандыру әдістерін әзірлейді. 4. Кадрлық саясаттың стратегиялық, тактикалық және жедел міндеттерін, мотивациялық процестің моделін түсіндіреді. 5. Көшбасшылық

					стильдердің үлгісін талдап, заманауи менеджер-көшбасшыға қойылатын талаптарды бағалайды.
ОН 3	Кәсіби қызметте ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданады, кәсіби міндеттерді тиімді жүзеге асыру үшін қажетті ақпаратты іздейді, кәсіби қызметте технологиялардың жиі өзгеруі жағдайында бағдарлап отырады. Фармацевтикалық қызмет саласындағы білімін біледі және қолданады. Мақсат қояды, бағыныштылардың қызметін ынталандырады, олардың жұмысын ұйымдастырады.	1. Халықаралық деректер қорынан, нормативтік-техникалық құжаттамадан, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінен, дәлелді медицина деректер қорынан ақпаратты іздемейді. 2. Маркетингтік зерттеу әдістерін сипаттамайды. 3. Фармацевтикалық өнімді тарату, жылжыту және фармацевтикалық компанияның баға саясатын қалыптастыру бойынша маркетинг жоспарын жасамайды.	1. Халықаралық деректер қорынан, нормативтік-техникалық құжаттамадан, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінен, дәлелді медицина деректер қорынан ақпаратты іздейді. 2. Маркетингтік зерттеу әдістерін сипаттайды. 3. Фармацевтикалық өнімді тарату, жылжыту және фармацевтикалық компанияның баға саясатын қалыптастыру бойынша маркетингтік	1. Халықаралық деректер базасында, нормативтік-техникалық құжаттамада, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде, дәлелді медицина деректер базасында ақпаратты іздейді және түсіндіреді. 2. Фармацевтикалық ғылымдар саласында алған білімдерін жүйелеп, практикалық іс-әрекетке бейімдейді; пәндердің қиылысында салааралық байланысқа ие: дәрілік технологиялар,	1. Халықаралық деректер базасында, нормативтік-техникалық құжаттамада, Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінде, дәлелді медицина деректер базасында ақпаратты іздейді және түсіндіреді. 2. Фармацевтикалық ғылымдар саласында алған білімдерін жүйелеп, практикалық іс-әрекетке бейімдейді; пәндердің қиылысында салааралық байланысқа ие: дәрілік технологиялар, фармацевтикалық химия, фармакогнозия; кәсіби қызмет

			жоспарды сипаттайды.	фармацевтикалық химия, фармакогнозия; кәсіби қызмет саласында АТ – технология негізіндегі ақпаратты қолданады. 3. Дәріханалардың экономикалық талдауы, баға саясаты, рентабельділігі саласындағы кәсіби мәселелерді шешеді. 4. Мүмкін болған нұсқаларды бағалайды және мәселелерді шешу үшін маркетингтік зерттеу әдістерін орынды таңдайды. 5. Фармацевтикалық өнімдерді тарату, жылжыту және фармацевтикалық компанияның баға саясатын қалыптастыру бойынша маркетинг жоспарын жасайды,	саласында АТ – технология негізіндегі ақпаратты қолданады. 3. Фармацевтикалық кәсіпорынның шаруашылық қызметінің жеке көрсеткіштерін салыстырып, өзара байланысын анықтай алады. 4. Дәріханалардың экономикалық талдауы, баға саясаты, рентабельділігі саласындағы кәсіби мәселелерді шешеді. 5. Аргументтерді тұжырымдайды, ықтимал нұсқаларды бағалайды және мәселелерді шешу үшін маркетингтік зерттеу әдістерін орынды таңдайды. 6. Фармацевтикалық өнімдерді тарату, жылжыту және фармацевтикалық компанияның баға

				жоспарларды бақылайды және реттейді. 6. Басқару шешімін қабылдау және өкілеттіктерді беру процесін сипаттайды.	саясатын қалыптастыру бойынша маркетинг жоспарын жасайды, бақылайды және реттейді. 7. Басқару шешімдерін қабылдау да және мәселелерді шешуде өкілеттіктерді беру дағдыларын көрсетеді.
ОН 4	Кәсіби және тұлғалық даму міндеттерін өз бетінше анықтайды, өзін-өзі тәрбиелеумен айналысады, біліктілігін арттыруды саналы түрде жоспарлайды.	1. Фармацевтикалық ұйымды басқару бойынша қорытынды жасай алмау, жанжалдарды шешу. 2. Дәріхана ұйымдарында сатып алу кезінде сатып алушының мінез-құлқын талдай алмайды.	1. Фармацевтикалық ұйымды басқару, жанжалдарды шешу бойынша қорытынды жасайды. 2. Кездесулерді, конференцияларды, әңгімелерді жоспарлайды және ұйымдастырады. 3. Дәріхана ұйымдарында сатып алуды жүзеге асыру кезінде сатып алушының мінез-құлқын талдай алады.	1. Фармацевтикалық ұйымды басқаруда әртүрлі әдістерді қолдана отырып, жанжалдарды шешу туралы өз пікірлерін айтады және қорытынды жасай алады. 2. Мамандар мен маман еместерге дәріхана қызметінің негізгі экономикалық көрсеткіштерін болжау және жоспарлау мәселелері бойынша ақпарат береді және ғылыми-кеңес беру қызметтерін көрсетеді.	1. Фармацевтикалық ұйымды басқаруда әртүрлі әдістерді қолдана отырып, жанжалдарды шешу туралы өз пікірлерін айтады және қорытынды жасай алады. 2. Оңтайлы басқару шешімін таңдайды. 3. Мамандар мен маман еместерге дәріхана қызметінің негізгі экономикалық көрсеткіштерін болжау және жоспарлау мәселелері бойынша ақпарат береді және ғылыми-кеңес беру

				3. Кездесулерді, конференцияларды, әңгімелерді жоспарлайды және ұйымдастырады. 4. Ішкі және сыртқы фармацевтикалық нарықтарда өнімді позициялау процесінде жылжыту жоспарын әзірлейді. 5.Маркетингтік зерттеу әдістерін қолдана отырып, дәріхана ұйымдарында сатып алуды жүзеге асыру кезінде сатып алушының мінез-құлқын талдайды.	қызметтерін көрсетеді. 4. Кездесулерді, конференцияларды, әңгімелерді жоспарлайды және ұйымдастырады. 5. Ішкі және сыртқы фармацевтикалық нарықтарда өнімді позициялау процесінде жылжыту жоспарын әзірлейді. 6. Маркетингтік зерттеу әдістерін қолдана отырып, дәріхана ұйымдарында сатып алуды жүзеге асыру кезінде сатып алушының мінез-құлқын талдайды. 7. Кәсіби міндеттерді тиімді орындау, кәсіби және тұлғалық даму үшін қажетті ақпаратты пайдалануды біледі.
ОН 5	Дәрілік заттарды, дәрілік өсімдік шикізатын және дәріхана өнімдерін талапқа сай қабылдауды, сақтауды	1. Дәрілік заттарды, дәрілік өсімдік шикізатын және дәріхана ассортименті тауарларын қабылдау, сақтау мәселелері бойынша	1.Құжаттарды жүйелейді және талдайды, медициналық персоналға және азаматтарға неғұрлым	1. Құжаттарды жүйелейді және талдайды, медициналық персоналға және Азаматтарға	1. Құжаттарды жүйелейді және талдайды, медициналық персоналға және Азаматтарға неғұрлым

	ұйымдастырады. Сауда залын безендіруге қатысады. Халыққа және медициналық ұйымдарға дәрілік заттарды, медициналық бұйымдарды және дәріхана ассортиментіндегі тауарларды босатады.	талаптарға сәйкес қорытынды жасауға қабілетсіз. 2. Сауда залын безендіруге қатыса алмайды.	тиімді және қауіпсіз дәрілік заттарды және дәріхана ассортиментіндегі тауарларды, оларды сақтау, пайдалану тәсілдерін, сатып алу тәртібін қолдану мәселелері бойынша ғылыми-консультациялық қызметтер көрсету үшін қорытынды жасайды. 2. Фармацевтикалық ұйымның қызметін фактілер, құбылыстар, теориялар және олардың арасындағы күрделі тәуелділіктер негізінде сақтаудың негізгі принциптерін сақтай отырып ұйымдастырады. 3. Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды сақтау бойынша бақылау дағдыларына ие	неғұрлым тиімді және қауіпсіз дәрілік заттарды және дәріхана ассортиментіндегі тауарларды, оларды сақтау, пайдалану тәсілдерін, сатып алу тәртібін қолдану мәселелері бойынша ғылыми-консультациялық қызметтер көрсету үшін қорытынды жасайды. 2. Фармацевтикалық ұйымның қызметін фактілер, құбылыстар, теориялар және олардың арасындағы күрделі тәуелділіктер негізінде сақтаудың негізгі принциптерін сақтай отырып ұйымдастырады. 3. Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды сақтау бойынша бақылау	тиімді және қауіпсіз дәрілік заттарды және дәріхана ассортиментіндегі тауарларды, оларды сақтау, пайдалану тәсілдерін, сатып алу тәртібін қолдану мәселелері бойынша ғылыми-консультациялық қызметтер көрсету үшін қорытынды жасайды. 2. Фармацевтикалық ұйымның қызметін фактілер, құбылыстар, теориялар және олардың арасындағы күрделі тәуелділіктер негізінде сақтаудың негізгі принциптерін сақтай отырып ұйымдастырады. 3 Дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды сақтау бойынша бақылау дағдыларына ие болады.

			болады.	дағдыларына ие болады. 4. Халықты сапалы, тимді қауіпсіз дәрілік заттармен және медициналық бұйымдармен қамтамасыз етуді ұйымдастырады және жүзеге асырады.	4. Халықты сапалы, тимді қауіпсіз дәрілік заттармен және медициналық бұйымдармен қамтамасыз етуді ұйымдастырады және жүзеге асырады. 5. Халыққа және мамандарға дәрілік заттар мен медициналық бұйымдарды ұтымды пайдалану мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсетеді.